

**ФОРМУВАННЯ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ В
КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Білявський В.М.,

**кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
ЗЕДП, Національний авіаційний університет,**

Білявська Ю.В.,

**кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту,
Київський національний торговельно-економічний університет**

Дослідження основних пріоритетів формування геостратегічних пріоритетів України є надзвичайно актуальною темою, адже в сучасних умовах відбувається становлення нового геополітичного світу і Україна намагається заявити про себе на міжнародній арені, як активний геополітичний гравець. Найважливішими складовими, що відіграють вирішальну роль у розробці геополітичної стратегії країни є геополітичне положення її території, геополітична ситуація в регіоні та у світі, наявність спільних кордонів, а також стан договірної бази і відносини з ін. країнами.

Українську геополітичну стратегію XXI ст. визначають такі основні вектори зовнішньополітичної взаємодії, що зумовлюють конфігурацію геополітичних пріоритетів країни [1, с. 55]: європейський (США, ЄС); південно-східний (Балкани, Туреччина, країни Сходу), євразійський (країни СНД). Відомий американський геополітик З. Бжезинський вважає, що «...Україна є однією з п'яти геополітичних осей на політичній карті Євразії та має великі можливості стати активним регіональним геополітичним гравцем» [2, с. 44].

Для України як європейської держави, що прагне до євроінтеграції, привабливішою є саме європейська модель. Це означає, що у випадку розходження позицій основних геополітичних гравців (які мають в Україні свої інтереси), нашій державі необхідно погоджувати свою лінію поведінки з США та країнами ЄС.

У такій стратегії відносин особливе місце посідає реалізація концепції регіональної кооперації, що є прийнятною стосовно регіонів які «...наділені природною географічною або історичною ідентичністю, але при цьому розподілені між державами – кандидатами на членство в ЄС і державами – некандидатами на членство в ЄС» [3, с. 119]. Тобто, сприяння європейському співробітництву через поглиблення регіональних інтеграційних процесів.

Будучи в геополітичному просторі європейською державою, Україна зацікавлена у процесах, що сприяють зміцненню регіональної безпеки в

Європі. До геостратегічних пріоритетів України в Європі належать необхідність технологічної модернізації виробництва, можливість оволодіння наукомісткими технологіями тощо.

Для європейських країн Україна є потенційним партнером, і не лише з політичної точки зору, як важливий чинник формування системи колективної безпеки на континенті, а й з економічної – як великий споживчий ринок, джерело дешевої робочої сили, як країна з невикористаним повною мірою інтелектуальним, науково-технічним і виробничим потенціалом.

На Європейському континенті, а також на геополітичній осі «Захід–Схід» Україні належить транзитне становище між країнами Європи та Азії. Незважаючи на спроби диверсифікації своєї зовнішньоекономічної діяльності, Україна проводить активний курс на розширення господарської взаємодії з США та країнами ЄС. Останні є важливим джерелом капіталу, технології, а також перспективним споживчим ринком збуту продукції. Наявність багатьох суходільних та морських сусідів збільшує для України можливість зовнішніх контактів. Але, нерозвинена інфраструктура та різні бюрократичні перешкоди створюють перепони на шляху євроінтеграційних процесів. Події 2014–2015 рр. створили нову політичну ситуацію в україно-американських та україно-європейських відносинах стали каталізатором інтеграційних тенденцій у Європі з широкого спектра питань (спільного управління кордоном, обміну інформацією і взаємодії спецслужб, гармонізації політики у сфері оборони тощо).

Слід зауважити, що основним геополітичним пріоритетом України є розвиток її, як незалежної держави за умов збереження національних цінностей, захисту економічного та політичного суверенітету, а також власної соціально-культурної ідентичності. Цей інтерес сьогодні стає загально визнаним як серед політичної еліти країни, так і в громадській свідомості, а його реалізація є головною передумовою забезпечення безпеки, добробуту, соціо-культурного розвитку всіх громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гальчинський А.С. Україна – на перехресті геополітичних інтересів / А.С. Гальчинський. – К. : Знання України, 2002. – С. 55–57.
2. Бжезинський З. Україна у геостратегічному контексті / З. Бжезинський. – Передмова. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – С. 43–46.
3. Карпенко М.М. Європейський вектор у виробленні геостратегії України / М.М. Карпенко // Наукові праці. – Випуск 56. – Том 69. – 2004. – С. 118–120.